

THE DĀTHĀVAMSĀ.

NAMO TASSA BHAGAVATO ARAHATO SAMMASĀMBUDDHASSA.

PAṬHAMO PARICCHEDO.

- 1 Visāradam vādapathātivattinam
tilokapajjotam asayhasāhinam
asesañeyyāvaraṇappahāyinam
namāmi satthāram anantagocaram
- 2 Tilokanāthappabhavaṁ bhayāpahaṁ
visuddhavijjācarañehi sevitam
papañcasasaññojanabandhanacchidam
namāmi dhammam nipiṇam sududdasam
- 3 Pasādam attena pi yattha pāṇino
phusanti dukkhakkhayam accutam padam
tam āhuneyyam susamāhitindriyam
namāmi saṅgham munirājasāvakam
- 4 Vibhūsayam Kālakanāgaranvayam
Parakkamo kāruṇiko camūpati
gavesamāno jinasāsanassa yo
virūḍhim atthañ ca janassa patthayam
- 5 Sudhāmayūkhāmalapañduvamsajam
virūḍhasaddham munirājasāsane
piyamvadam nītipathānuvattinam
sadā pajānam janikam va mātaram

- 6 Piyam parakkantibhujassa rājino
mahesim accunnatabuddhisampadam
vidhāya Līlāvatim icchitatthadām
asesalaṅkātalarajjalakkhiyam
- 7 Kumāram ārādhita-sādhumantinam
mahādayam Paṇḍunarindavamsajam
vidhāya saddham Madhurindanāmakam
susikkhitam pāvacane kalāsu ca
- 8 Narindasuññam suciran ti-Sīhalam
itippatītam ayasam apānudi
ciram paññtena ca cīvarādinā
susaññate samyamino atappayi
- 9 Ciraṭṭhitim pāvacanassa icchatā
kataññunā vikkamabuddhisālinā
satīmatā candimabandhukittinā
sagāravam ten' abhiyācito aham
- 10 Sadesabhāsāya kavīhi Sīhale
katam pi vamsam jinadantadhātuyā
niruttiyā Māgadhipāya vuddhiyā
karomi dīpantaravāsinam api
- 11 Jino yam iddhe Amaravhaye pure
kadāci hutvāna Sumedhanāmako
savedavedāṅgavibhāgakovidō
mahaddhane vippakulamhi mānavo
- 12 Aham hi jātivyasanena pīlito
jarābhībhūto maraṇena otthaṭo
sivam padam jātijarādinissaṭam
gavessayissam ti raho vicintiya
- 13 Anekasaṅkhām dhanadhaññasampadam
patiṭṭhapetvā kapañesu duccajam
anappake pemabharānubandhino
vihāya mitte ca sute ca bandhave
- 14 Pahāya kāme nikhile manorame
gharābhnikkhamma Himācalantike
mahidharām Dhammadikānāmavissutam
upecca nānātarurājibhūsitam
- 15 Manonukūle surarājanimmite
asammigānam agatimhi assame

- nivatthacīro ajinakkhipam vaham
 jaṭādharo tāpasavesam aggahi
- 16 Susañnatatto parimāritindriyo¹
 phalāphalādīhi pavattayam tanum
 gato abhiññāsu ca pāramim vasī
 tahim samāpattisukham avindi so
- 17 Susajjite Rammapurādhivāsinā
 mahājanen' attamanena añjase
 pathappadese abhiyantam attano
 aniñthite yeva Sumedhatāpaso
- 18 Agādhañeyyodadhipāradassinam
 bhavantagum nibbanatham² vināyakam
 anekakhīñāsavala khasevitam
 kadāci Dīpañkarabuddham addasa
- 19 Tato sasaṅghassa tilokabhuttuno
 pariccajītvāna tanum pi jīvitam
 pasārayitvāna jaṭājinādikam
 vidhāya setum tanum eva pallale
- 20 Anakkamitvā kalalam mahādayo
 sabhikkhuko gacchatu piṭṭhiyā iti
 adhiñthahitvāna nipannako tahim
 anātham etam ti-bhavam samekhiya
- 21 Dayāya sañcoditamānaso jane
 bhavañnavā uddharitum dukhaddite
 akāsi sambodhipadassa pattiya
 mahābhīñhāram udaggavikkamo
- 22 Atho viditvā vasino tam āsayam
 adāsi so vyākaraṇam mahāmuni
 tato puram tamhi Tathāgate gate
 sayam vasī sammasi pāramigune
- 23 Tato ca kappānam alinavikkamo
 asaṅkhiye so caturo salakkhake
 tahim tahim jātisu bodhipācane
 visuddhasambhāraguṇe apūrayi
- 24 Athābhijāto Tusite mahāyaso
 visuddhasambodhipadopaladdhiyā

¹ M. parivārita.² B. nibbañatham.

- udikkhamāno samayaṁ dayādhano
ciram vibhūtim anubhosī sabbaso
- 25 Sahassasañkhādasacakka vālato
samāgatāne kasurādhipādihi
udaggudaggehi jinanta patti yā
sagāravam so abhigamma yācito
- 26 Tato cavitvā Kapilavhaye pure
sadā sato Sakyakulekaketuno
ahosi Sudhodanabhūmibhattuno
Mahādimāyāya mahesi yā suto
- 27 Vijātamatto 'va vasundharāya so
patiṭṭhahitvāna disā vilokayi
tadā ahesum vivaṭaṅganā disā
apūjayum tattha ca devamānusa
- 28 Adhārayuṁ ātapavāraṇādikam
adissamānā va nabhamhi devatā
padāni so satta ca uttarāmukho
upecca nichārayi vācam āsabhiṁ
- 29 Yathattha-Siddhatthakumāranāmako
mahabbalo yobbanahāriviggaho
ututtayānuccavikesu tīsu so
'nubhosī pāsādavaresu sampadam
- 30 Kadāci uyyānapathe jarāhatam
tathāturaṁ kālakatam ca saṃyamim
kamena disvāna virattamānaso
bhavesu so pabbajituṁ akāmayi
- 31 Sapupphadi pādikarehi rattiyam
purakkhato so tidivādhibhāsihi
sa-Channako Kanthakavājīyānato
tato mahākaruṇiko ' bhinikkhami
- 32 Kamena patvāna Anomam āpagam
sudhotamuttāphalabhārisekate
patitthabitvā varamoļibandhanam
sitāsilūnam gagane samukkhipi
- 33 Paṭiggahetvā tidasānam issaro
suvāṇṇacaṅgotavarena tam tada
tiyojanam nīlamāṇīhi cetiyam
akāsi cūlāmaṇim attano pure

- 34 Tato Ghaṭikārasarojayoninā
 samāhatam dhārayi cīvarādikam
 atho sakam vatthayugam nabhatthale
 pasatthavesaggahaṇo samukkhipi
- 35 Patiggahetvāna tam ambujāsano
 mahiddhiko bhattibharena codito
 sake bhave dvādasayojanam akā
 maṇīhi nīlādihi dussacetiyaṁ
- 36 Susaññatatto satimā jitindriyo
 vinītaveso rasagedhavajjito
 cha hāyanān' eva anomavikkamo
 mahāpadhānam padahittha dukkaram
- 37 Visākhamāsass' atha puṇṇamāsiyam
 upecca mūlam sahajāya bodhiyā
 tiṇāsane cuddasahatthasammite
 adhitṭhahitvā viriyam nisajji¹ so
- 38 Avattharantīm vasudham ca ambaram
 virūpavesaggahaṇena bhimsanam
 pakampayanto sadharādharam mahim
 jino padose jini māravāhiṇīm
- 39 Surāsurabrahmagaṇehi sajjite
 jagattaye pupphamayagghikādinā
 pavattamāne suradundubhissare
 abujjhī bodhiṇ rajaṇīparikkhaye
- 40 Tadā pakampiṇsu saselakānanā
 sahassasaṅkhādasalokadhātuyo
 agaṇchi so loṇapayodhi sādutam²
 mahāvabhāso bhuvanesu patthari
- 41 Labhiṇsu andhā vimale vilocene
 suniṇsu sadde badhirā pi jātiyā
 lapiṇsu mūgā vacanena vaggunā
 cariṇsu khelam padasā 'va paṅgulā
- 42 Bhaviṇsu khujā ujuṣomma viggahā
 sikhī 'pi nibbāyi avīci-ādisu
 apāgamum bandhanato pi jantavo
 khudādikam petabhvā apakkami

¹ B. nisajja.² sādutam.

- 43 Samim̄su rogavyasanāni pāñinam
bhayam tiracchānagate na pīlayi
janā ahesum̄ sakhilā piyam̄vadā
pavattayum̄ koñcanadam̄ matañgajā
- 44 Hayā ca hesimsu pahañthamānasā
nadim̄su sabbā sayam eva dundubhī¹
ravim̄su dehābharañāni pāñinam
disā pasidim̄su samā samantato
- 45 Pavāyi mando sukhasitamāruto
pavassi megho pi akālasam̄bhavo
jahim̄su ākāsagatim̄ vihañgamā
mahim̄ samubbhijja jalām̄ samuñthahi
- 46 Asandamānā 'va ṭhitā savantiyo
nabhe virocim̄su asesajotiyo
bhavā ahesum̄ vivañtā samantato
janassa nāsum̄ cavanupapattiyo
- 47 Samekkhatam̄ nāvarañā nagādayo
pavāyi gandho api dibbasammato
dumā ahesum̄ phalapupphadhārino
ahosi channo kamalehi aññavo
- 48 Thalesu toyesu ca pupphamānakā
vicittpupphā vikasim̄su sabbathā
nirantaram̄ pupphasugandhavuñthiyā
ahosi sabbam̄ vasudhambarantaram̄
- 49 Nisajja pallañkavare tahiñ jino
sukham̄ samāpattivihārasambhavam̄
tato 'nubhonto sucirābhipatthitam̄
dināni satt' eva atikkamāpayi
- 50 Samuppatitvā gaganañganam̄ tato
padassayitvā yamakam̄ mahāmuni
sa pātiñhiram̄ tidivādhivāsinam̄
jinattane samsayitam̄ nirākari
- 51 Ath' otaritvā jayāsanassa so
thito va pubbuttarakanñanissito
dināni sattānimisena cakkhunā
tam̄ āsanam̄ bodhitarum ca pūjayī
- 52 Ath' antarāle mañicañkame jino
ṭhitappadesassa ca āsanassa ca

- mahārahe devavarābhiniṁmitē
 dināni satt' eva akāsi caṅkamam
 53 Tato disāyam aparāya bodhiyā
 upāvisitvā ratanālaye jino
 samantapaṭṭhānanayam vicintayam
 dināni satt' eva sa vītināmayi
 54 Viniggato satthu sarirato tada
 jutippabandho paṭibandhavajjito
 pamāṇasuññāsu ca lokadhātusu
 samantato uddham adho ca patthari
 55 Vatassa mūle Ajapālasaññino
 sukham phusanto pavivekasambhavam
 vināyako satta vihāsi vāsare
 anantadassī surarājapūjito
 56 Vihāsi mūle Mucalindasākhino
 nisajja bhogāvalimandirodare
 vikinnapupphē Mucalindabhogino
 samādhinā vāsarasattakam jino
 57 Dume pi Rājāyatane samādhinā
 vihāsi rattindivasattakam muni
 sahassanetto atha dantaponakam
 mukhodakañ cāpi adāsi satthuno
 58 Tato mahārājavarehi ābhataṁ
 silāmayam pattacatukkam ekakam
 vidhāya mantham madhupiṇḍikam tahiṁ
 paṭiggahetvāna sa vāñijāhaṭam
 59 Katannakicco sarañesu te ubho
 patitthapetvāna Tapassu-Bhalluke
 adāsi tesam abhipūjitum sakam
 parāmasitvāna siram siroruhe
 60 Vatassa mūle Ajapālasaññino
 sahampatibrahmavarena yācito
 janassa kātum varadhammasangaham
 agañchi Bārāṇasim ekako muni
 61 Gantvā so dhammarājā vanam Isipatanam saññatānam
 niketam
 pallaṅkasmim nisinno tahiṁ avicalitaṭṭhānasampāditamhi
 āsālhe puṇṇamāyam sitaruciruciyā jotite cakkavāle

devabrahmādikānam duritamalaharam vattayī dhamma-
cakkam
 62 Sutvā saddhammam aggam tibhuvanakuharābhoga-
vitthārikam¹ tam
 Aññākoṇḍaññanāmadvijamunipamukhaṭṭhārasabrahma-
kotī
 aññāsum maggadhammam parimitarahite cakkavāle uṭāro
 obhāso pātubhūto sapadi bahuvidham āsi accherakam ca

PATHAMO PARICCHEDO

¹ B. °vitthāritam.

DUTIYO PARICCHEDO.

- 1 Tato patthāya so satthā vinento devamānuse
bodhito Phussamāsamhi navame puṇṇamāsiyam
- 2 Laṅkam āgamma Gaṅgāya tīre yojanavitthate
Mahānāgavanuyyāne āyāmena tiyojane
- 3 Yakkhānam samitīm gantvā ṭhatvāna gagaṇe tahiṁ
vātandhakāravutthihi katvā yakkhe bhayaddite
- 4 Laddhā bhayehi yakkhehi tehi dinnāya bhūmiyā
cammakhaṇḍam pasāretvā nisiditvāna taṅkhaṇe
- 5 Chammakhaṇḍam padittaggijālamālāsamākulam
iddhiyā vaddhayitvāna yāva sindhum samantato
- 6 Javena sindhuvelāya rāsibhūte nisāicare
Giridipam idhānetvā paṭiṭṭhāpesi te tahiṁ
- 7 Desayitvā jino dhammam tadā devasamāgame
bahunnam pāṇakoṭīnam dhammābhisaṁayaṁ akā
- 8 Mahāsumanadevassa sele Sumanakūṭake
datvā namassitum kese agā Jetavanam jino
- 9 Patiṭṭhapetvā te satthunisinnāsanabhūmiyā
indanilamayaṁ thūpam karitvā so apūjayi
- 10 Nissāya maṇipallankam pabbataṇṇavavāsino
disvā yuddhatthike nāge Cūlodara-Mahodare
- 11 Bodhito pañcame vasse cittamāse mahāmuni
uposathe kālapakkhe Nāgadipam upāgami
- 12 Tadā Samiddhi Sumano devo Jetavane ṭhitam
attano bhavanam yeva Rājāyatana-pādapam
- 13 Indaniladdikūṭam va gahetvā tuṭṭhamānasō
dhārayitvā sahāgañchi chattam katvāna satthuno
- 14 Ubbinnam nāgarājūnam vattamāne mahāhave
nisinno gagane nātho māpayittha mahātamam
- 15 Ālokam dassayitvā 'tha assāsetvanā bhogino
sāmaggikaraṇam dhammam abhāsi purisāsabho

- 16 Asītikoṭīyo nāgā acalambudhivāśino
patītīhahimṣu muditā silesu sarānesu ca
- 17 Datvāna maṇipallaṅkam satthuno bhujagādhipā
tatth' āśinām mahāvīram annapānehi tappayum
- 18 Patītīhapetvā so tattha Rājāyatanapādapam
pallaṅkam tañ ca nāgānam adāsi abhipūjītum
- 19 Bodhito aṭṭhame vasse vesākhe puṇṇamāsiyam
Maṇi-akkhika-nāmena nāgindena nimantito
- 20 Nāgarājassa tass' eva bhavanām sādhusajjītam
Kalyāṇiyam pañca bhikkhusatehi saha āgami
- 21 Kalyāṇi-cetiyaṭṭhāne kate ratanamāṇḍape
mahārahāmhi pallaṅke upāvisi narāsabho
- 22 Dibbehi khajjabhojjehi sasaṅgham lokanāyakam
santappesi phaṇindo so bhujagehi¹ purakkhatō
- 23 Desayitvāna saddhammām saggamokkhasukhāvaham
so satthā Sumane kūṭe dassesi padalaṅchanām
- 24 Tato pabbatapādāmhi sasaṅgho so vināyako
divā vihāram katvāna Dīghavāpiṁ² upāgami
- 25 Thūpaṭṭhāne tahiṁ buddho sasaṅgho 'bhiniśidiya
samāpattisamubbhūtam avindi asamaṇ sukham
- 26 Mahābodhitarutṭhāne samādhīm appayī jino
Mahāthūpappadese ca viharittha samādhinā
- 27 Thūpārāmamhi thūpassa ṭhāne jhānasukhena so
sabhikkhusaṅgho sambuddho muhuttam vītināmayi
- 28 Silāthūpappadesamhi ṭhatvā kālavidū muni
deve samanusāsetvā tato Jetavanaṁ agā
- 29 Agiddho lābhasakkāre asayham avamānanām
sahanto kevalam sabbalokanītharanatthiko
- 30 Samvaccharāni ṭhatvāna cattālīsam ca pañca ca
desayitvāna suttādim navaṅgam satthusāsanām
- 31 Tāretvā bhavakantārā jane saṅkhyaṭivattino
buddhakiccāni sabbāni niṭṭhāpetvāna cakkhumā
- 32 Kusinārāpure raññām Mallānam Upavattane
sālavanamhi yamaka-sālarukkhānam antare
- 33 Mahārahe supaññatte mañce uttarasīsakam
nipanno sīhaseyyāya vesākhe puṇṇamāsiyam

¹ B. Bhujagehi.² M. Dīghavāpiṁ.

- 34 Desetvā paṭhame yāme Mallānam dhammam uttamam
 Subhaddam majjhime yāme pāpetvā amatam padam
- 35 Bhikkhū pacchimayāmamhi dhammadakkhandhe asesake
 saṅgaya ovaditvāna appamādapadena ca
- 36 Paccūsasamaye jhānasamāpattivihārato
 utthāya parinibbāyi sesopadhivivajjito
- 37 Mahākampādayo āsum tada acchariyāvahā
 pūjā visesā vattīmsu devamānusakā bahū
- 38 Parinibbāṇasuttante vuttānukkamato pana
 pujāviseso viññeyyo icchantehi asesato
- 39 Ahatehi ca vatthehi vethetvā paṭhamam jinam
 vethayitvāna kapāsapicunā vihatena ca
- 40 Evam pañcasatakkhattum vethayitvāna sādhukam
 pakkhipitvā suvaṇṇāya telapuṇṇāya doṇiyam¹
- 41 Visam hatthasatubbedham gandhadāruhi saṅkatam
 āropayīmsu citakam Mallānam pamukhā tada
- 42 Mahākassapatherena dhammarāje avandite
 citakam mā jalitthā ti devādhiṭṭhānato pana
- 43 Pāmekkhā Mallarājūnam vāyamantā p' anekadhā
 citakam tam na sakkhimus gāhāpetum hutāsanam
- 44 Mahākassapatherena adhiṭṭhānenā attano
 vatthādīni mahādoṇim citakam ca mahārahām
- 45 Dvidhā katvāna nikhamma sakasise patiṭṭhitā
 vanditā satthuno pādā yathāthāne patiṭṭhitā
- 46 Tato devānubhāvena pajjalittha cittānalo
 na masi satthudehassa dadḍhass' āsi na chārikā
- 47 Dhātuyo avasissīmsu muttābhā kañcanappabhā
 adhiṭṭhānenā buddhassa vippakiṇṇā anekadhā
- 48 Uṇhisam akkhakā dve ca catasso dantadhātuyo
 icc ete dhātuyo satta vippakiṇṇā na satthuno
- 49 Âkāsato patitvā pi uggantvā pi mahītalā
 samantā jaladhārāyo nibbāpesum citānalam
- 50 Therassa Sāriputtassa antevāsi mahiddhiko
 Sarabhunāmako thero pabbhinnapaṭisambhido
- 51 Givādhātum gahetvāna citato Mahiyaṅgane
 patiṭṭhāpetvā thūpamhi akā kañcukacetiyaṁ

¹ M. Doṇiyā.

- 52 Khemavhayo kāruniko khīṇasamyojano muni
citakāto tato vāmadāthādhātum samaggahi
- 53 Aṭṭhannam̄ atha rājūnam̄ dhātu-atthāya satthuno
uppannam̄ viggaham̄ Dono sametvāna dvijuttamo
- 54 Katvāna aṭṭha koṭṭhāse bhājetvā sesadhātuyo
adāsi aṭṭha rājūnam̄ tam̄-tam̄-nagaravāsinam̄
- 55 Haṭṭhatuṭṭhā gahetvāna dhātuyo tā narādhipā
gantvā sake sake ratthe cetiyāni akārayum
- 56 Ekā dāthā Surindena ekā Gandhāravāsili
ekā bhujāngarājūhi āsi sakkatapūjīta
- 57 Dantadhātum̄ tato Khemo attanā gahitam̄ adā
Dantapure Kaliṅgassa Brahmādattassa rājino
- 58 Desayitvāna so dhammam̄ bhetvā sabbakudiṭṭhiyo
rājānam̄ tam̄ pasādesi aggamhi ratanattaye
- 59 Ajjhogālho munindassa dhammāmatamahaṇṇavam̄
so narindo pavāhesi malam̄ macchariyādikam̄
- 60 Pāvussako yathā megho nānāratanaavassato
dāliddiyaniḍāgham̄ so nibbāpesi naruttamo
- 61 Suvaṇṇakhaicitālambamuttājālehi¹ sobhitam̄
kūṭāgarasatākiṇṇam̄ taruṇādiccasannibham̄
- 62 Nānāratanasobhāya duddikkham̄ cakkhumūsanam̄
yānam̄ saggāpavaggassa pasādātisayāvaham̄
- 63 Kārayitvāna so rājā dāthādhātunivesanam̄
dhātupīṭham̄ ca tath' eva kāretvā ratanujjalam̄
- 64 Tahim samappayitvāna dāthādhātum̄ mahesino
pūjāvatthūhi pūjesi rattindivam atandito
- 65 Iti so sañcinitvāna puññasambhārasampadan̄
cajitvā mānusam̄ deham saggakāyam alaṅkari
- 66 Anujāto tato tassa Kāsirājavhayo suto
rajjam̄ laddbā amaccānam̄ sokasallam apānudi
- 67 Pupphagandhādinā dantadhātum̄ tam abhipūjiya
niccam̄ manippadiphehi jotayī dhātumandiram̄
- 68 Icc' evam ādim̄ so rājā katvā kusalasañcayam̄
jahitvāna nijam̄ deham devindapuram ajjhagā
- 69 Sunando nāma rājindo ānandajanano sataṁ
tass' atrajo tato āsi buddhasāsanamāmako

¹ B. °khacitam̄.

- 70 Sammānetvāna so dantadhātum ūneyyantadassino
mahatā bhattiyogena agā devasahavyatam
- 71 Tato param ca aññe pi bahavo vasudhādhīpā
dantadhātum munindassa kamena abhipūjayum
- 72 Guhasivavhayo rājā duratikkamasāsano
tato rajjasirim patvā anugāñhi mahājanam
- 73 Sapaññathānabhiññe¹ so lābhāsakkāralolupe
māyāvino avijjandhe Nigañthe samupañthahi
- 74 Vassāratte yathā cando mohakkhandhena āvaṭo
nāsakkhi guñaramsīhi jalitum so narāsabho
- 75 Dhammamaggā apete pi pavitthe dīṭhikānanam
tasmiñ sādhupatham aññe nātivattimsu pāñino
- 76 Hemataranamālāhi dhajehi kadalīhi ca
pupphagghiye hi 'nekehi sajjetvā nāgarā puram
- 77 Mañgalatthutighosehi naccagītādikehi ca
hemarūpiyapupphhehi gandhacūpñādikehi ca
- 78 Pūjentā² munirājassa dāthādhātum kudācanam
akāmsu ekanigghosam samvātambudhisannibham
- 79 Ugghātetyā narindo so pāsāde sīhapañjaram
passanto janam addakkhi pūjāvidhiparāyanam
- 80 Athāmaccasabhāmajjhe rājā vimhitamānaso
kotūhalākulo hutvā idam vacanam abravī
- 81 Accherakam kim etan nu kīdisam pātiñhāriyam
mam etam nagaram kasmā chañanissitakam iti
- 82 Tato amacco ācikkhi medhāvī buddhamāmako
rājino tassa sambuddhānubhāvam avijānato
- 83 Sabbābhībhussa buddhassa tañhāsañkhayadassino
esā dhātu mahārāja Khemattherena āhaṭā
- 84 Tam dhātum pūjayitvāna rājāno pubbakā idha
kalyāñnamitte nissāya devakāyam upāgamum
- 85 Nāgarā pi ime sabbe samparāyasukhatthikā
pūjayanti samāgamma dhātum tam satthuno iti
- 86 Tassāmaccassa so rājā sutvā dhammasubhāsitam³
dulladdhimalam ujjhitvā pasidī ratanattaye
- 87 Dhātupūjam karonto so rājā acchariyāvaham

¹ B. °nabhiññe.² B. pujento.³ M. dhammam.

- titthiye dummane 'kāsi sumane c' etare jane
 88 Ime ahirikā sabbe saddhādiguṇavajjītā
 thaddhā saṭhā ca dappaññā saggamokkhavibādhakā¹
 89 Iti so cintayitvāna Guhasīvo narādhipo
 pabbājesi sakā raṭṭhā Nigaṇṭhe te asesake
 90 Tato Nigaṇṭhā sabbe pi ghatasittānalā yathā
 kodhaggijalitā 'gañchum puram Pāṭaliputtakam
 91 Tattha rājā mahātejo Jambudīpassa issaro
 Pañḍunāmo tadā āsi anantabalaवाहा॒
 92 Kodhandhā 'tha Nigaṇṭhā te sabbe pesuññakārakā
 upasaṅkamma rājānam idam vacanam abravum
 93 Sabbadevamanussehi vandaniye mahiddhike
 Siva-brahmādayo deve niccam tumhe namassatha
 94 Tuyham sāmantabhūpālo Guhasīvo panādhunā
 nindanto tādise deve chavaṭṭhim vandate iti
 95 Sutvāna vacanam tesam rājā kodhavaśānugo
 Sūram sāmantabhūpālam Cittayānam ath' abravī
 96 Kāliṅgaratṭham gantvāna Guhasīvam idhānaya
 pūjitam tam chavatthim ca tena rattindivam iti
 97 Cittayāno tato rājā mahatim caturaṅginim
 sannayhitvā sakam senam purā tamhā 'bhinikkhami
 98 Gantvāna² so mahipālo senaṅgehi purakkhato
 Dantapurassāvidūre khandhāvāram nivesayi
 99 Sutvā āgamanam tassa Kāliṅgo³ so mahipati
 gjajindapābhātādīhi tam tosesi narādhipam
 100 Hitajjhāsayatam īnatvā Guhasīvassa rājino
 Dantapuraṁ Cittayāno saddhim senāya pāvisi
 101 Pākāragopuraṭṭālapāsādagghikacittitam
 dānasālāhi so rājā samiddham puram addasa
 102 Tato so sumano gantvā paviṭṭho rājamandiram
 Guhasīvassa ācikkhi Pañḍurājassa sāsanam
 103 Sutvā sāsanam tassa dāruṇam duratikkamam
 pasannamukhavaṇṇo va Cittayānam samabravi
 104 Sabbalokahitathāya māṃsanettādīnāto
 anappakappe sambhāre sambharitvā atandito

¹ M. vibandhakā.² B. gatvana.³ M. Kalingo.

- 105 Jetvā namucino senam patvā sabbāsavakkhayam
anāvaraṇañāñena sabbadhammesu pāragu
- 106 Diṭṭhadhammasukhassādām agaṇetvāna attano
dhammanāvāya tāresi janatām yo bhavaṇṇavā
- 107 Devātidevam tam buddham saraṇam sabbapāñinam
jano hi avajānanto addhā so vaṇciito iti
- 108 Icc' evam ādim sutvāna so rājā satthu vaṇṇanam
ānandassuppabandhehi pavedesi pasannatām
- 109 Guhasivo pasannam tam Cittayānam udikkhiya
tena saddhim mahaggham tam agamā dhātumandiram
- 110 Haricandasambhūtadvārabhādikehi¹ ca
pavālavālamālāhi lambamuttālatāhi ca
- 111 Indanilakavātehi maṇikinkiniñikāhi ca
sovaṇṇakanānamālāhi sobhitām maṇithūpikām
- 112 Uccām veluriyubbhāsichadanām makarākulām
dhātumandiram adakkhi ratanujjalapiṭhakām
- 113 Tato setātapattassa heṭṭhā ratanacittitām
disvā dhātukaraṇḍām ca tuṭho vimhayam ajjhagā
- 114 Tato Kaliṅganātho² so vivaritvā karāṇḍakām
mahītale nihantvāna dakkhiṇām jānumaṇḍalam
- 115 Añjaliṁ paggahetvāna guṇe dasabalādike
sarivā buddhāsetṭhassa akāsi abhiyācanām
- 116 Gaṇḍambarukkhamūlamhi tayā titthiyamaddane
yamakām dassayantena pāṭīhāriyam abbhutām
- 117 Pubbakāyādinikkhantajalānalasamākulām
cakkavālaṅgaṇām katvā janā sabbe pasāditā
- 118 Desetvāna tayo māse Abhidhammām sudhāsinām
nagarām otarantena Saṅkassām Tāvatimṣato
- 119 Chattacāmarasaṅkhādigāhakehi anekadhā
brahmaṇevāsurādīhi pūjitenā tayā pana
- 120 Thatvāna maṇisopāne Vissakammābhinimmite
Lokavivaraṇām nāma dassitām pāṭīhāriyām
- 121 Tathā 'nekesu thānesu munirāja tayā puna
bahūni pāṭīhīrāni dassitāni sayambhunā

¹ M. sambhūtām. ² B. Kāliṅga; comp. III. 7.

- 122 Pāṭīhāriyam ajjāpi saggamokkhasukhāvaham
passantānam manussānam dassanīyam tayā iti
- 123 Abbhuggantvā gagaṇakuharam¹ candalekhābhīrāmā
vissajentī rajatadhavalā rāmsiyo dantadhātu²
dhūpāyantī sapadi bahudhā pajjalantī muhuttam
nibbāyantī nayanasubhagam pāṭīhīram akāsi
- 124 Accheram tam paramaruciram Cittayāno narindo
disvā haṭṭho ciraparicitam diṭṭhijālam jahitvā
gantvā buddham saraṇam asamaṇi sabbaseṇīhi saddhiṇ
aggam puññam pasavi bahudhā dhātusammānanāya

DUTIYO PARICCHEDO

¹ B. M. gagaṇa.² B. "dhātum."

CHAPTER III.

- 1 Tato Kaliṅgādhipatissa tassa
so Cittayāno paramappito
tam sāsanam Paṇḍunarādhipassa
ñāpesi dhīro duratikkaman ti
- 2 Rājā tato Dantapuraṁ dhajehi
pupphēhi dhūpehi ca toraṇehi
alanikaritvāna mahāvitāna-
nivāritādiccamarīcijālam
- 3 Assuppabandhāvutalocanehi
purakkhato negamanāgarehi
samubbahanto sirasā nijena
mahārahām dhātukaraṇḍakam tam
- 4 Samussitodārasitātapattam
saṅkhodarodātaturaṅgayuttam
ratham navādiccasamānavanṇam
āruyha cittattharaṇābhīrāmam
- 5 Anekasaṅkhehi balehi saddhim
velātivattambudhisannibhehi
nivattamānassa bahujjanassa
vinā pi deham manasānuyāto
- 6 Susanthataṁ sabbadhi vālukāhi
susajjitam punṇaghaṭādikehi
pupphābhikinṇam patipajja dīgham
suvitthataṁ Pāṭaliputtamaggam
- 7 Kaliṅganātho kusumādikehi
naccehi gītehi ca vāditehi
dine dine addhani dantadhātum
pūjesi saddhim vanadevatāhi
- 8 Suduggamam sindhumahīdharehi
kamena-m-addhānam atikkamitvā
ādāya dhātum manujādhinātho
agā puram Pāṭaliputtanāmam

- 9 Rājādhirājo 'tha sabhāya majjhe
disvāna tam vītabhayam visaṅkam
Kalingarājam paṭighābhībhūto
abhāsi pesuññakare Nigaṇṭhe
- 10 Deve jahitvāna namassanīye
chavaṭṭhim etena namassitam tam
angārarāsimhi sajotibhūte
nikkhippa khippam dahathādhuneti
- 11 Pahatt̄hacittā va tato Nigaṇṭhā
rājangane¹ te mahatim gabhīram
vitaccikāngārakarāsimpuṇṇam
angārakāsum abhisāṅkharim̄su
- 12 Samantato pajjalitāya tāya
sajotiyā Roruvabheravāya
mohandhabhūtā atha titthiyā te
tam dantadhātum abhinikkhipiṁsu
- 13 Tassānubhāvena tam aggirāsim
bhetvā sarojam rathacakramattam
samantato uggatarenujālam
utthāsi kiñjakkhabharābhīramam.
- 14 Tasminm khaṇe pañkajakaṇṇikāya
patiṭṭhahitvā jinadantadhātu
kundāvadātāhi pabbāhi sabbā
disā pabhāsesi pabhassarāhi
- 15 Disvāna tam acchariyam manussā
pasannacittā ratanādikehi
sampūjayitvā jinadantadhātum
sakam sakam diṭṭhim avossajim̄su
- 16 So Pañdurājā pana diṭṭhijālam
cirānubaddham apariccajanto
patiṭṭhapetvā 'dhikaraṇyam² etam
kūṭena ghātāpayi dantadhātum
- 17 Tassam nimuggā 'dhikaraṇyam² esā
upadḍhabhāgena ca dissamānā
pubbācalat̄hō va sudhāmarīci
jotesi ram̄sīhi disā samantā

¹ M. aṅgane.² M. B. here at vv. 21, 25 °karaññam.

- 18 Disvānubhāvam jinadantadhātuyā
 āpajji so vimhayam aggaraṇā
 eko 'tha issāpasuto nigaṇṭho
 tam rājarājānam idam avoca
- 19 Rāmādayo deva Janaddanassa
 nānāvatarā bhuvane ahesum
 tass' ekadeso va idam chavaṭṭhi
 no ce 'nubhāvo katham īdiso ti
- 20 Addhā manusattam upāgatassa
 devassa pacchā tidiyam gatassa
 dehekadeso ṭhapito hitattham
 etan ti saccam vacanam bhaveyya
- 21 Saṃvaṇṇayitvā guṇe pahūte
 Nārāyaṇass' assa mahiddhikassa
 nimuggam ettādhikaranyam etam
 sampassato me bahi nīharitvā
- 22 Sampādayitvā mahājanānam
 mukhāni paikeruhasundarāni
 yathiechitam gaṇhatha vatthujātam
 icc āha rājā mukhare nigaṇṭhe
- 23 Te titthiyā Viñhusuram guṇehi
 vicittarūpehi abhitthavitvā
 toyena sañcīmsu sathā tathā pi
 ṭhitappadesā na calittha dhātu
- 24 Jigucchamāno atha te nigaṇṭhe
 so dhātuyā nīharaṇe upāyam
 anvesamāno vasudhādhinātho
 bherim carāpesi sake puramhi
- 25 Nimuggam etthādhikaranyam ajja
 yo dhātum etam bahi nīhareyya
 laddhāna so issariyam mahantam
 rañño sakāsā sukham essati ti
- 26 Sutvāna tam bheriravam ulāram
 puññatthiko buddhabale pasanno
 tasmiṁ pure setṭhisuto Subhaddo
 pāvekkhi rañño samitiṁ pagabbho
- 27 Tam aggarājam atha so namitvā
 sāmājikānam hadayaṅgamāya

- bhāsāya sabbaññuguṇappabhāvam
 vanṇesi sārajjavimuttacitto
 28 Bhūmiṁ kiñitvā mahatā dhanena
 manoramāṁ Jetavanāṁ vihāram
 yo kārayitvāna jinassa datvā
 upatṭhahī tam catupaccayehi
 29 Anāthapindappadasetṭhisetṭho
 so ditṭhadhammo papitāmaho me
 tilokanāthe mama dhammarāje
 tumhe 'dhunā passatha bhattibhāram
 30 Itthāṁ naditvāna pahūtapañño
 katvāna ekam̄sam ath' uttarīyam
 mahītalāṁ dakkhiṇajānukena
 āhacca baddhañjaliko avoca
 31 Chaddanta-nāgo savisena viddho
 sallena yo lohitamakkhitaṅgo
 chabbañṇaramsīhi samujjalante
 chetvāna luddāya adāsi dante
 32 Saso pi hutvāna visuddhasilo
 ajjhattadānābhirato dvijāya
 yo dajji deham pi sakam̄ nipacca
 aṅgārarāsimhi bubhukkhitāya
 33 Yo bodhiyā bāhiravatthudānā
 atittarūpo Sivirājaseṭṭho
 adāsi cakkhūni pabhassarāni
 dvijāya jiṇṇāya acakkhukāya
 34 Yo khantivādī pi Kalāburāje
 chedāpayante pi sahatthapādam
 pariplutaṅgo rudhire titikkhī
 mettāyamāno yasadāyake 'va
 35 Yo Dhammapālo api sattamāsa-
 jāto paduṭṭhe janake sakamhi
 kārāpayante asimālakammam
 cittam no dūsesi Patāparāje
 36 Sākhāmigo yo asatā pumena
 vane papātā sayamuddhaṭena
 silāya bhinne pi sake lalāte
 tam khemabhūmim anayittha mūlham

- 37 Ruṭṭhena māren' abhinimmitam pi
 aṅgārakāsum jalitam vibhijja
 sāmuṭṭhite sajju mahāravinde
 ṭhatvāna yo setṭhi adāsi dānam
- 38 Migena yenopavijaññam ekam
 bhītam vadhā mocayitum kuraṅgim
 āghātane attasiram ṭhapetvā
 pamocitā 'nne api pāṇisaṅghā
- 39 Yo sattavasso visikhāya pamsu-
 kīlāparo Sambhavanāmako pi
 sabbaññulihāya nigūlhapañham
 puṭṭho viyākāsi Suciratena
- 40 Hitvā nikantim¹ sakajivite pi
 baddhā sakucchimhi ca vettavallim
 sākhāmige nekasahassasaṅkhe
 vadhā pamocesi kapissaro yo .
- 41 Santappayam dhammasudhārasena
 yo mānuse Tuṇḍilasūkarō pi
 isī va katvā atha nāyagantham
 nijam pavattesi cirāya dhammam
- 42 Paccatthikam Puṇṇakayakkham uggam
 mahiddhikam kāmaguṇesu giddham
 yo tikkhapañño Vidhurābhidhāno
 damesi Kālāgiri-mathakamhi
- 43 Kulāvasāyī avirūlhapakkho
 yo buddhimā vatṭakapotako pi
 saccena dāvaggim abhijjalantam
 vassena nibbāpayi vārido 'va
- 44 Yo maccharājā pi avuṭṭhikāle
 disvāna macche tasite kilante
 saccena vākyena mahoghapuṇṇam
 muhuttamattena akāsi raṭṭham
- 45 Vicittahatthassarathādikāni
 vasundharākampakanāraṇāni
 putte 'nujāte sadise ca dāre
 yo dajji Vessantarajātiyam pi

¹ B. Hitvāna kantim.

- 46 Buddho bhavitvā api diṭṭhadhamma-
sukhānapekkho karuṇānuvattī
sabbam̄ sahanto avamānanādīm
yo dukkaram̄ lokahitam̄ akāsi
- 47 Balena saddhim̄ caturaṅgikena
abhiddavantam̄ atibhāsanena
ajeyyasattham̄ paramiddhipattam̄
damesi yo Ālavakam pi yakkham̄
- 48 Dehābhnikkhantahutāsanacci-
mālākulam brahmabhvam̄ karitvā
bhetvāna diṭṭhim̄ sucirānubaddham̄
vinesi yo brahmavaram̄ munindo
- 49 Accaṅkusam̄ dhānasudhotagaṇḍam̄
nipātitatālakagopurādīm
dhāvantam agge Dhanapālahatthim̄
damesi yo dāruṇam antakam̄ va .
- 50 Manussarattāruṇapāṇipādam̄
ukkanhippa khaggam anubandhamānam̄
mahādayo duppasaham̄ parehi
damesi yo Aṅgulimālacobram
- 51 Yo dhammarājā vijitārisaṅgho
pavattayanto varadhammacakkam̄
saddhammasaññam̄ ratanākarañ ca
ogāhayī sam̄ parisam̄ samaggam̄
- 52 Tass 'eva saddhammanarādhipassa
Tathāgatass' appatipuggalassa
anantaññānassa visāradassa
esā mahākāruṇikassa dhātu
- 53 Anena saccena jinassa dhātu
khippam̄ samāruyha nabhantarālam̄
sudham̄sulekheva samujjalantī
kaṅkham̄ vinodetu mahājanassa
- 54 Tasmin̄ khaṇe sā jinadantudhātu
nabham samuggamma pabhāsayanti
sabbā disā osadhitārakā va
janam̄ pasādesi vitīṇakaṅkham̄
- 55 Atho taritvā gaganaṅganamhā
sā matthake setṭhisutassa tassa

- patit̄thahitvāna sudhābhisisitta-
gattam̄ va tam̄ pīnayi bhattininnam̄
- 56 Disvāna tam̄ acchariyam̄ nigan̄thā
icc abravum̄ Pañdunarādhipam̄ tam̄
vijjābalam̄ set̄thisutassa etam̄
na dhātuyā deva ayam̄ pabhāvo
- 57 Nisamma tesam̄ vacanam̄ narindo
icc abravī set̄thisutam̄ Subhaddam̄
yathā ca ete abhisaddaheyum̄
tathāvidham̄ dassaya iddhim̄ aññam̄
- 58 Tato Subhaddo tapaniyapatte
sugandhisitodakapūritamhi
vad̄dhesi dhātum̄ munipuñgavassa
anussaranto caritabbhutāni
- 59 Sā rājahañsīva vidhāvamānā
sugandhitoyamhi padakkhinena
ummujjamānā ca nimujjamānā
jane pamodassudhare akāsi
- 60 Tato ca kāsum̄ visikhāya majjhe
katvā tahim̄ dhātum̄ abhikkhipitvā
pañsūhi sammā abhipūrayitvā
bahūhi maddāpayi kuñjarehi
- 61 Bhetvā mahim̄ ut̄thahi cakkamattam̄
virājamānam̄ mañikaññikāya
pabhassaram̄ rūpiyakesarehi
saroruham̄ kañcanapattapālim̄
- 62 Patit̄thahitvāna tahim̄ saroje
mandānilāvattitareñujāle
obhāsayantī va disā pabhāhi
diññhā muhuttena jinassa dhātu
- 63 Khipiñsu vatthābharañāni maccā
pavassayum̄ pupphamayam̄¹ ca vassam̄
ukkuññthisaddehi ca sādhukāra-
nādehi punñam̄ nagaram̄ akamsu
- 64 Te titthiyā nam̄² abhivañcanan ti
rājādhirājam̄ atha saññapetvā

¹ Sie. B. M.² M. tam̄.

- jigucchanīye kuṇapādikehi
 khipimsu dhātum parikhāya piṭthe
 65 Tasmīm khaṇe pañcavidhambujehi
 sañchāditā haṃsagaṇopabhuttā
 madhubbatālivirutābhīrāmā
 ahosi sā pokkharanī va Nandā
 66 Mataṅgajā² koñcaravam ravīmsu
 karīmsu hesāninadām turaṅgā
 ukkuṭṭhinādām akarīmsu maccā
 suvāditā dundubhi-ādayo pi
 67 Thomiṁsu maccā thutigītakehi
 naccīmsu ottappavibhūsanā pi
 vatthāni sīse bhamayīmsu mattā
 bhujāni poṭhesum udaggacittā
 68 Dhūpehi kālāgarusambhavehi
 ghanāvanaddham va nabham ahosi
 samussitānekadhajāvalihi
 puram tadā vatthamayam akāsi
 69 Disvā tam accheram acintanīyam
 āmoditā maccaganā samaggā
 atthe niyojetum upecca tassa
 vadīmsu Pañḍussa narādhipassa
 70 Disvāna yo idisakam pi rāja
 iddhānubhāvam munipungavassa
 pasādamattam pi kareyya no ce
 kimatthiyā tassa bhaveyya paññā
 71 Pasādaniyesu guṇesu rāja
 pasādanam sādhu-janassa dhammo
 pupphanti sabbe sayam eva cande
 samuggate komudakānanāni
 72 Vācāya tesam pana dummatīnam
 mā saggamaggam pajahittha rāja
 andhe gahetvā vicareyya ko hi
 anvesamāno supatham amūlho
 73 Narādhipā Kappīna-Bimbisāra-
 Suddhodanādī api tejavantā

¹ M. Gajādhipā.

- tam dhammarājam saraṇam upecca
 pivim̄su dhammāmatam ādarena
 74 Sahassanetto tidiśadhipo pi
 khīṇāyuko khīṇabhadavam munindam
 upecca dhammam̄ vimalam̄ nisamma
 alattha āyum̄ api diṭṭhadhammo
 75 Tuvam pi tasmiṁ jitapañcamāre
 devātideve varadhammarāje
 saggāpavaggādhigamāya khippam̄
 cittam̄ pasadehi narādhīrāja
 76 Sutvāna tesam̄ vacanam̄ narindo
 vitiṇṇakaṅkho ratanattayamhi
 senāpatim̄ atthacaram̄ avōca
 pahatthabhāvo parisāya majjhe
 77 Asaddhāno ratanattayassa
 guṇe bhavacchedanakāraṇassa
 cirāya dulladdhipathe caranto
 thito sarajje api vañcito 'ham̄
 78 Mohena khajjopanakam̄ dhamesim̄
 sītaddito dhūmasikhe jalante
 pipāsito sindhujalam̄ pahāya
 pivim̄ pamādena marīcito�am̄
 79 Pariccajītvā amatam̄ cirāya
 jīvatthiko tikkhavisam̄ akhādim̄
 vihāya 'ham̄ campakapupphadāmam̄
 adhārayim̄ jattusu nāgabhāram̄
 80 Gantvāna khippam̄ parikhāsamīpam̄
 ārādhayitvā jinadantadhātum̄
 ānehi pūjāvidhīnā karissam̄
 puññāni sabbattha sukhāvahāni
 81 Gantvā tato so parikhāsamīpam̄
 senādhīnātho paramappatīto
 dhātum̄ munindassa namassamāno
 ajjhesi rañño hitam̄ ācaranto
 82 Cīrāgatam̄ diṭṭhimalaṁ pahāya
 alattha saddham̄ sugate narindo
 pāsādam̄ āgamma pasādam̄ assa
 vadḍhehi rañño ratanattayamhi

- 83 Tasmim khaṇe pokkharaṇī vicittā
phullehi sovaṇṇasaroruhehi
alamkarontī gaganaṁ ahosi
Mandākinī vābhinavāvatārā
- 84 Haṁsaṅganevātha munindadhātū
sā pañkajā pañkajam okkamantī
kundāvadātāhi pabhāhi sabbam
khīrodakuechīm va puram akāsi
- 85 Tato surattāñjalipañkajamhi
patiṭṭhahitvāna camūpatissa
sandissamānā mahatā janena
mahapphalam mānusakam akattha
- 86 Sutvāna vuttantam imam narindo
pahaṭṭhabhāvo padasā va gantvā
saṁsūcayanto diguṇam pasādam
suvimhito pañjaliko avoca
- 87 Vohāradakkhā manujā muninda
saṅghaṭayitvā nikasopalamhi
karonti aggham varakañcanassa
eso hi dhammo carito purāṇo
- 88 Maṇīm pasatthākarasambhavam pi
hutāsakammehi 'bhisāṅkharitvā
pāpenti rājañnakirīṭakoṭim
vibhūsanattham viduno manussā
- 89 Vīmaṁsanatthāya tavādhunā pi
mayā kataṁ sabbam imam muninda
āgum mahantam khama bhūripañña
khippam mamālānkuru uttamaṅgam
- 90 Patitṭhitā tassa tato kirite
maṇippabhābhāsini dantadhātū
amuñci ramṣī dhavalā pajāsu
sinehajātā iva khiradhārā
- 91 So dantadhātum sirasā vahanto
padakkhiṇam tam nagaram karitvā
sampūjayanto kusumādikehi
susajjitanterupam ¹ āharittha

¹ B. antopuram.

- 92 Sumussitodārasitātapatte
 pallaṅkasetṭhe ratanujjalamh .
 patiṭṭhapetvāna jinassa dhātum
 pūjesi rājā ratanādikehi
- 93 Buddhādivathuttayam eva rājā
 āpāṇakotīm saraṇam upecca
 hitvā vihiṁsam karuṇādhivāso
 ārādhayī sabbajanam guṇehi
- 94 Kāresi nānāratanappabhāhi
 sahassaramsi va virocamaṇam
 narādhipo bhattibharānurūpam
 sucittitam dhātunivesanam pi
- 95 Vaddhesi so dhātugharam pi dhātum
 alaṅkaritvā sakalam puram pi
 sesena pūjāvidhinā atitto
 pūjesi raṭṭham sadhanaṁ sabhogam
- 96 Āmantayitvā Guhasīvarājam
 sammānitam attasamam karitvā
 dānādikam puñnam anekarūpam
 saddhādhano sañcini rājaseṭṭho
- 97 Tato so bhūpālo kumatijanasamisaggam anayam
 nirākatvā magge sugatavacanujjotasugame
 padhāvanto sammā saparahitasampaticaturo
 pasattham lokattham acari caritāvajjitatano

TATIYO PARICCHEDO.

CATUTTHO PARICCHIEDO.

- 1 Carati dharaṇipāle rājadhammesu tasmiṃ samaracaturaseno Khīradhāro narindo nijahujabalalilā 'rātidappappamāthī vibhavajanitamāno yuddhasajjo 'bhigañchi
- 2 Karivaram atha disvā so guhādvārayātām paṭibhayarahitatto sīharājā va rājā nijanagarasamīpāyātām etām narindām amitabalamahoghen' ottharanto 'bhīyāyi
- 3 Uditabahaladhūlīpāliruddhantaļikkho¹ samadavividhayodhārāvasamṛambhabhīme nisitasarasatālivassadhārākarāle² ajini mahati yuddhe Paṇḍuko Khīradhāram
- 4 Atha narapatisettho saṅgahetvā ratṭham ni jatanujavarasmīm rajjabhāram nidhāya sugatadasanadhātum sampaticchāpayetvā pahiṇi ca Guhasīvam sakkaritvā saraththā
- 5 Suciram avanipālo saññamamāj jhupeto vividhavibhavadānā yācake tappayitvā tidasapurasaṁājam dehabhedā payāto kusalaphalam anappam patthitam pacce lattha
- 6 Narapati Guhasīvo tam munindassa dhātun sakapuram upanetvā sādhu sammānayanto sugatigamanamagge pānino yojayanto sucaritam abhirūpam sañcinanto vihāsi
- 7 Agaṇitamahimass' Ujjenirañño tanūjo purimavayasi yev' āraddhasaddhābhīyogo dasabalatanudhātum pūjitung tassa rañño puravaram upayāto Dantanāmo kumāro

¹ M. °bahaļa° and °rundha°.² M. °karāle°

- 8 Guṇajanitapasādām tam Kalingādhinātham
nikhilagunānivāso so kumāro karitvā
vividhamahavidhānam sādhu sampādayanto
avasi sugatadhātum anvahām vandamāno
- 9 Abhavi ca Guhasīvassāvanisassa dhītā
vikacakuvālayakkhī haṃsakantābhīyātā
vadana jitārōjā hāridhammillabhārā
kucabharanamitaṅgī Hemamālābhīdhānā
- 10 Akhilagunānidhānām bandhubhāvānurūpām
suvimalakulajātām tam kumāram viditvā
narapati Guhasīvo attano dhītaram tam
adadi sabahumānam rājaputtassa tassa
- 11 Manujapati kumāram dhāturakkhādhikāre
pacuraparijanām tam sabbathā yojayitvā
gavamahisahassādihi sampīṇayitvā
sakavibhavasarakkhe issaratte ṭhapesi
- 12 Samarabhuvi vinaṭthe Khiradhāre narinde
Malayavanam upetā bhāgineyyā kumārā
pabalam atimahantām samharitvā balaggam
upapuram upagañchum dhātuyā gaṇhaṇatthām
- 13 Atha nagarasamipe te nivesām karitvā
savāṇakaṭukam etām sāsanam pesayimsu
sugatadasanadhātum dehi vā khippam amham
yasasirijanānim vā kīla samgāmakelīm
- 14 Sapadi dharanipālo sāsanam tam sunītvā
avadi rahasi vācām rājaputtassa tassa
na hi sati mama dehe dhātum aññassa dassām
aham api yadi jetum n'eva te sakkuṇeyyam
- 15 Suranaranamitām tam dantadhātum gahetvā
gahitadijavilāso¹ Sihālam yāhi dīpām
iti vacanam udāram mātulassātha sutvā
tam avaca Guhasīvām Dantanāmo kumāro
- 16 Tava ca mama ca ko vā Sihāle bandhubhūto
jinacaraṇasaroje bhattiyutto ca ko vā
jalanidhiparatire Sihālam khuddadesām
katham aham atinessām dantadhātum jinassa

¹ B. here and below 21, 43 °dvija° (comp. 18).

- 17 Tam avadi Guhasīvo bhāgineyyam kumāram
dasabalatanudhātū sañhitā Sīhalasmim
bhavabhyahatidakkho vattate satthu dhammo
gaṇanapaṭham atītā bhikkhavo cāvasimsu
- 18 Mama ca piyasahāyo so Mahāsenarājā
jinacaraṇa sarojadvandasevābhuyutto
salilam api ca phuṭṭham dhātuyā patthayanto
vividharatanajātam pābhataṁ pesayittha
- 19 Pabhavati manujindo sabbadā buddhimā so
sugatadasanadhātum pūjitung pūjaneyyam
paricitavisayamhā vippavuttham bhavantam
vividhavibhavadānā sādhu saṅgahitum ca
- 20 Nijaduhitu patim tam ittham ārādhayitvā
narapati Guhasīvo saṅgahetvāna senam
raṇadharmaṇ upeto so kumārehi saddhim
maraṇaparavasattam ajjhagā yujjhamaño
- 21 Atha narapatiputto Dantanāmo suṇitvā
savānakaṭukam etam mātulassa ppavattim
gahitadijavilāso dantadhātum gahetvā
turitaturitabhūto so puramhā palāyi¹
- 22 Sarabhasam upagantvā dakkhinam cātha desam
avicalitasabhāvo iddhiyā devatānam
nadim atimahatim so uttaritvāna puṇṇam
nidahi dasanadhātum vālukārāsimajjhe
- 23 Puna puram upagantvā tam gahitaññavesam
bhariyam api gahetvā āgato tattha khippam
sugatadasanadhātum vālukāthūpakuuechim
ṭhapitam upacaranto acchi gumbantarasmim
- 24 Sapadi nabhasi thero gacchamāno pan' eko
vividhakiraṇajālam vālukārāsithūpā
aviralitam² udentam dhātuyā tāya disvā
paṇami sugatadhātum otaritvāna tattha
- 25 Munisutam atha disvā jampatī te patītā
nijagamanavidhānam sabbam ārocayimsu
dasabalatanujo so dhāturakkhāniyutto
parahitaniratatto te ubho ajjhabhāsi

¹ M. paṭāyi ; B. palāyi.² M. avirālitam.

- 26 Dasabalatanudhātum Sīhaḷam netha tumhe
agaṇitatanubhedā vītasārājjam etam
api ca gamanamagge jātamatte vighāte
saratha mamam anekopaddavaechedadakkham
- 27 Iti sugatatanujō jampatiinam kathetvā
puna pi tad anurūpam desayitvāna dhammam
puthutaram apanetvā sokasallam ca gālham
sakavasatim upetā antalikkhena dhīro
- 28 Bhujagabhabavanavāsi¹ ninnagāyātha tassā
bhujagapati mahiddhī Pañḍubhārābhidhāno
sakapurapavarambā nikkhāmitvā caranto
samupagami tadā tam tħānam icchāvasena
- 29 Vimalapulinathūpā so samuggacchamānam
sasiruciramarīcijjālam² ālokayitvā
tħitam atha munidhātum vālukārāsigabbhe
kim idam iti sakankham pekkhamāno avedi
- 30 Sapadi sabahumāno so asandissamāno
ratanamayakaranḍam dhātuyuttam gilitvā
vitataputhuladeho bhogamālāhi tuṅgam
kanakasikharirājam veṭhayitvā sayittha
- 31 Salilanidhisamīpam jampatī gantukāmā
pulinatalagatam tam dantadhātum adisvā
nayanasaliladhāram sokajātam kirantā
sugatasutavaram tam taṅkhaṇe 'nussarim̄su
- 32 Atha sugatasuto so cintitam samviditvā
agami savidham esam sokadīnānanānam
asunī ca jinadhātum vālukārāsimajjhe
nihitam api adiṭṭham pūjitaṁ jampatīhi
- 33 Sayitam atha yatī so dibbacakkhuppabhāvā
ratanagirinikuñje nāgarājam apassi
vihagapatisarīram māpayī tam muhutte³
vitataputhulapakkhen' antalikkham thakentam
- 34 Jaladhim atigambhīram tam dvidhā so karitvā
pabalapavanavegen' attano pakkhajena
sarabhasam abhidhāvam bhīmasamrāmbhayoga
abhibumi bhujagindam Merupāde nipannam

¹ B. °bhuvana°.² B. °marīci-jālam.³ B. tam muhutte.

- 35 Jahitabhujagaveso tañkhaṇe¹ so phaṇindo
paṭibhayacakitatto saṅkhipitvāna bhoge
sarabhasam upagantvā tassa pāde namitvā
viñayamaduram ittham tam munīsam avoca
- 36 Sakalajanahitattham eva jāyanti buddhā
bhavati janahitattham dhātumattassa pūjā
aham api jinadhātum pūjayitvā mahaggham
kusalaphalam anappam sañcinissan² ti gaṇhim
- 37 Atha manujaganānam saccabodhārahānam
vasatibhavanam esā nīyate Sihalam tam
munivaratanudhātum tena dehīti vutto
bhujagapati karandam dhātugabbham adajji
- 38 Vihagapatanum tam samharitvāna thero
jalacarasatabhīmā aṇṇavā uppatisitvā
sakalapāthavicakke rajjalakkhiṁ va dhātum
narapatitanujānam jampatinam adāsi
- 39 Iti katabuhukāre samyaminde payāte
sugatadasasanadhātum muddhanā ubbahantā
mahati vipinadevādīhi magge payutte
vividhamahavidhāne te tato nikhamim̄su
- 40 Mudusurabhisamīro kaṇṭakādivyapeto
vimalapulinahārī āsi sabbattha maggo
ayanam upagate te dantadhātuppabhāvā
nigamanagaravāsī sādhu sammānayim̄su
- 41 Kusumasurabhicuṇṇākiṇṇahatthāhi niccam
sakutukam anuyātā kānane devatāhi
acalagahanaduggam³ khepayitvāna maggām
agamum aturitā te paṭṭanam Tāmalittim
- 42 Acalapadarabaddham sut̄hitodārakūpam
uditaputhulakāram dakkhaniyyāmakam ca
sayamabhimata-Laṅkāgāminam nāvam ete
sapadi samuparūlham addasum vāṇijehi
- 43 Atha dijapavarā te Sihalam gantum iccham
sarabhasam upagantvā nāvikassāvadim̄su
sutisukhavacasā so sādhu vuttena tesam⁴
pamuditahadayo te nāvam āropayittha

¹ B. (here and at 31 and 52) tam khaṇe. ² M. sañcīpissan. ³ B. M. °gahaṇa°.
⁴ M. c' esam.

- 44 Jalanidhim abhirūḥesv esu ādāya dhātum
samabhavum upasantā lolakallolamālā
samasurabhimanuñño uttaro vāyi vāto
vimalarueirasobhā sabbathā 'sum disā pi
- 45 Nabhasi asitasobhe Venateyyo va nāvā
pabalapavanavegā santataṁ dhāvamānā
nayanavisayabhāvātītatirācalādiṁ
pavasi jaladhimajjhām phenapupphābhikinnām
- 46 Atha abhavi samuddo bhīmasamvattavātā-
'bhihatasikhari kūṭākāravīcipabandho
savāṇabhīduraghorārāvaruddhantaṇikkho
bhayacakitamanussakkandito sabbarattim
- 47 Udayasikharisīsaṁ nūtanādiccabimbe
upagatavati tassā rattiya accayamhi
salilanidhijalam tam santakallolamālam
asitamaṇivicittam koṭṭimam vāvabhāsi
- 48 Atha vitataphaṇālibhīmsanā keci nāgā
surabhīkusumahatthā keci dibbattabhāvā
ruciramanipadīpe keci sandhārāyantā
nijasirasi karontā keci kaṇḍuppalāni
- 49 Phuṭakumudakalāpe jattun' eke vahantā
kanakakalasamālā ukkhipantā ca keci
pavanacalitaketuggāhakā keci eke
rucirakanakacuṇṇāpuṇṇacaṅgotahatthā
- 50 Salalitaramaṇiyam¹ keci naccam karontā
salayamadhura gitam gāyamānā 'va keci
pacuraturiyabhaṇḍe āhanantā ca² eke
munivaratanudhātum pūjītum uṭṭhahīmsu
- 51 Rucirakacakalāpā rājakaññāya tassā
munivaradasanam tam ambaram uppatitvā
asitajaladagabbhā niggate vindulekhā
ujurajatasalākāsannibhe muñci ramśī
- 52 Atulitam anubhāvam dhātuyā pekkhatam tam
pamuditahadayānam tañkhaṇe pannagānam
paṭiravabharitānam sādhuvādādikānam
gaganam apariyantam vāsi vitthāritānam

¹ B. °laṇita°.² M. va.

- 53 Pavisi sugatadāṭhādhātu sā moligabbham¹
 puṇa gaganatalamhā otaritvāna tassā
 phaṇadharanivahā te tam tarim vārayitvā
 maham akarum udāram sattarattindivamhi
- 54 Acalam iva vimānam antalikkhamhi nāvam
 gativirahitam ambhorāsimajjhāmhi disvā
 bhayavilulitaccittā jampatī te samaggā
 dasabalatanujam tam iddhimantam sarimsu
- 55 Sapadi munisuto so cittam esam viditvā
 nabhasi jaladharālī maddamāno 'bhigantvā
 vihagapatisarīram māpayitvā mahantam
 bhayacakitabhujaṅge te palāpesi² khippam
- 56 Ittham buddhasute bhujaṅgajanitam bhītiṁ sametvā gate
 sā nāvā pavanā pakampitadhajā tuṅgam tarāngāvalim
 bhindantī gativegasā puthutaram meghāvalīsannibham
 Laṅkāpaṭṭanam otarittha sahasā therassa tass' iddhiyā

CATUTTHO PARICCHEDO.

¹ B. moli^o.² M. palāpesi.

PAÑCAMO PARICCHEDO.

- 1 Samvaccharamhi navamamhi Mahādisena-
puttassa Kittisirimegha-narādhipassa
te jampati tam atha paṭṭanam otaritvā
devālaye paṭivasiṁsu manobhirāme
- 2 Disvāna te dvijavaro pathike nisāyam
santappayittha madhurāsanapānakehi
rattikkhave ca Anurādhapurassa maggam
jāyāpatinam atha so abhivedayittha
- 3 Ādāya te dasanadhātuvaraṁ Jinassa
sammānitā dvijavaren' atha paṭṭanamhā
nikkhamma dūrataram maggam atikkamitvā
padvāragāmam Anurādhapurassa gañchuṇ
- 4 Yam dhammikam naravaram abhitakkayitvā
jāyāpati visayam etam upāgamimśu
tam vyādhinā samuditena Mahādisena-
Laṅkissaram sucirakālakatam sunimśu
- 5 Sokena te sikharineva samuggatena
ajjhottaṭā bahutaram vilapiṁsu mūlhā
khāyimśu tesam atha mucchitamānasānam
sabbā disā ca vidisā ca ghanandhakārā
- 6 Sutvāna Kittisirimegha-narādhipassa
raje ṛhitassa ratanattayamāmakattam
vassena nibbutamahādahanā va kacchā
te jampati samabhavum hatasokatāpā
- 7 Sutvāna Meghagiri-nāma mahāvihāre
bhikkhusa kassaci narādhipavallabhattam
tass' antikam samupagamma katātitheyā
dhātappavattim avadimśu ubho samecca
- 8 Sutvāna so munivaro dasanappavattim
hattho yathāmatarasen' abhisittagatto
gehe sake sapadi paṭṭavitānakehi
vaddhesi dhātum amalam samalaṅkataṁhi

- 9 Tesam̄ ca jānipatikānam ubhinnam eso
katvāna saṅgaham uṭārataram̄ yathiccham̄
vuttantam etam abhivedayitum̄ pasattham̄
Laṅkādhipassa savidham̄ pahiṇīttha bhikkhum̄
- 10 Rājā vasantasamaye sahakāminīhi
uyyānakelisukham ekadine 'nubhonto
āgacchamānam atha tattha sudūrato va
tam̄ vippasannamukhavaṇṇam apassi bhikkum̄
- 11 So sañyamī samupagamma narādhipam̄ tam̄
vuttantam etam abhivedayi tuṭṭhacitto
sutvāna tam̄ paramapītibharam̄ vahanto
sampattacakkaratano va ahosi rājā
- 12 Laṅkissaro dvijavarā jinadantadhātum
ādāya jānipatayo ubhaye ¹ samecca
essanti Laṅkam acirena itīritam̄ tam̄
nemittikassa vacanam̄ ca tatham̄ amāññī
- 13 Rājā tato mahatiyā parisāya saddhim̄
tassānurādhanagarassa puruttārāya
āsāya tam̄ sapadi Meghagirim̄ vibāram̄
saddho agañchi padasā va pasannacitto
- 14 Disvā tato sugatadhātum alabbhaneyyam̄
ānandajassunivahehi ca tārahāram̄
siñcam̄ vidhāya pañidhim̄ bahumānapubbam̄
romañceakañcukadharo iti cintayittha
- 15 So 'ham̄ anekaratanujjalamoļidhārim̄
pūjeyyam̄ ajja yadi duccajam uttamañgam̄
lokattayekasarāṇassa Tathāgatassa
no dhātuyā maham anucchavikam̄ kareyyam̄
- 16 Etam pahūtaratanam sadhanam sabboggam̄
sampūjayam̄ api dharāvalayam̄ asesam̄
pūjam̄ karomi tadanuchavikam̄ aham̄ ti
cinteyya ko hi bhuvanesu amūlhacitto
- 17 Laṅkādhipaccam idam appataram̄ mam' āsi
buddho guṇehi vividhehi pamāṇasuñño
so 'ham parittavibhavo tibhavekanātham̄
tam̄ tādisam̄ dasabalam̄ katham accayissam̄

¹ B. ubhayo.

- 18 Ittham punappuna tad eva vicintayanto
 āpajji so dhitiyuto pi visaññibhāvam
 samvijito sapadi cāmaramārutena
 khinnena sevakajanena alattha saññam
- 19 Thokam pi bijam athavā abhiropayantā
 medhāvino mahatiyā pi vasundharāya
 kālena pattatacapupphaphalādikāni
 vindanti patthitaphalāni anappakāni
- 20 Evam gunehi vividhehi pi appameyye
 dhammissaramhi maham appataram pi katvā
 kālaccayena pariñāmavisesarammam
 saggāpavaggasukham appatimam labhissam
- 21 Ittham vicintiya pamodabharātireka-
 sampuññacandimasarikkhamukho narindo
 sabbaññuno dasanadhātuvarassa tassa
 pūjesi sabbam api Sīhaladīpam etam¹
- 22 Bhikkhū pi tepiṭakajātakabhāṇakādī¹
 takkāgamacandikusalā api buddhimanto
 vatthuttayekasarañā api poravaggā
 kotūhalā sapadi sannipatimsu tattha
- 23 Rājā tato mahatiyā parisāya majjhe
 icc abravī² munivaro hi susukkadātho
 dāthā jinassa yadi osadhitārakā va
 setā bhaveyya kim ayam malinā 'vabhāsā
- 24 Tasmīm khaṇe dasanadhātu munissarassa
 pakkhe pasāriya duve viya rājahamī
 vitthāritañsunivahā gaganañganamhi
 āvatṭato javi javena muhuttamattam
- 25 Paccaggham attharanakam sitam attharitvā
 bhaddāsanamhi vinidhāya munindadhātum
 tam jātipupphanikarena thakesi rājā
 vassaccayambudharakūṭasamappabhena
- 26 Uggamma khippam atha dhātu munissarassa
 sā puppharāsisikharamhi patiṭṭhahitvā
 ramśīhi duddhadhvalehi virocāmānā
 sampassataṁ animise nayane akāsi

¹ B. °bhāṇakādi.² M. abruvī.

- 27 Tam dhātum āsanagatamhi patiṭṭhapetvā
khirodaphenapaṭalappaṭime dukūle
chādesi sāṭakasatehi mahārahehi
bhiyyo pi so upaparikkhitukāmatāya
- 28 Abbhuggatā sapadi vatthasatāni bhetvā
setambudodaraviniggatacandimā va
thatvāna sā upari tesam abhāsayittha
ramsihi kundavisadebi disā samantā
- 29 Tasmīm khane vasumatī saha bhūdharehi
gajjitattha sādhuvacanam̄ va samuggiranti
tam abbhutam viya samekkhitum amburāsi
so niccalo abhavi santatarasingabāhu
- 30 Mattebhakampitasupupphitasālato va
bhassim̄su dibbakusumāni pi antaṭikkhā
naccesu cāturiyam acchariyam janassa
sandassayim̄su gagane surasundari pi
- 31 Ânandasāñjanitatāraravābhīramam
gāyim̄su gītam amatāsanagāyakā pi
muñcim̄su dibbaturiyāni pi vāditāni
gambhīram uccamadhurstam̄ diguṇam̄ ninādam
- 32 Saṃsibbitam̄ rajatarajusatānukārī.¹
dhārāsatehi vasudhambaram ambudena
sabbā disā jaladakūṭamahaggħiyesu
dittācirajjutipadipasaṭavabhāsā
- 33 Âdhūyamāna-Malayācalakānananto
samphullapupphajaparāgabharābhīhari
sedodabindugaṇasamharaṇappavīṇo
mandam̄ avāyi sisiro api gandhavāho
- 34 Rājā tam abbhutam avekkhiya pātiḥīram
lokussavam bahutaram ca adiṭṭhapubbam̄
vipphāritakkhiyugalo paramappamodā
pūjam̄ karitha mahatīm ratanādikehi
- 35 So dhātum attasirasā 'tha samubbahanto
thatvā samussitasitātapavāraṇamhi
cittatthare rathavare sitavājiyutte
lakkhinidhānam Anurādhapuram pavekkhi

¹ B. anusārī.

- 36 Devindamandirasame samalaṅkatamhi
 rājā sakamhi bhavane atulānubhāvo
 sīhāsane paṭikakojavasanthatamhi
 dhātum ṭhapesi munino sasitātapatte
- 37 Anto va bhūmipati dhātugharam mahaggham
 katvāna tattha vinidhāya munindadhātum
 sampūjayittha vividhehi upāyanehi
 rattindivam tidivamokkhasukhābhikaṅkhī
- 38 Tesam ca jānipatikānam ubhinnam eva
 tuttho bahūni ratanābharaṇādikāni
 gāme ca issarakulekanivāsabhūte
 datvāna saṅgaham akāsi ti-Sīhañindo
- 39 Saṅgamma jānapadanegamanāgarādi
 ukkanṭhitā sugatadhātum apassamānā
 lokuttamassa caritāni abhitthavantā
 ugghosayimṣu dharanipatisannidhāne
- 40 Dhammissaro nikhilalokahitāya¹ loke
 jāyittha sabbayanatāhitam ācarittha
 vitthāritā bahujanassa hitāya dhātū
 icchāma dhātum abhipūjayitum mayam pi²
- 41 So sannipātiya mahīpati bhikkhusaṅgham
 ārāmavāsim Anurādhapuropakaṇṭhe
 ajjhāsayam tam abhivedayi satthudhātu-
 pūjāya sannipatitassa mahājanassa
- 42 Thero tahiṁ mahati bhikkhugaṇe pan' eko
 medhābalena asamo karuṇādhivāso
 evam ti-Sīhañapatissa mahāmatissa
 lokathacāracaturassa nivedayittha
- 43 Yo ācareyya anujīvijanassa attham
 eso have 'nucarito mahatam sabhāvo
 dhātum vasantasamaye bahi niharitvā
 dassehi puññam abhipathayatam janānam
- 44 Sutvāna saṁyamivarassa subhāsitāni
 puccittha so naravaro puna bhikkhusaṅgham
 dhātum namassitum anena mahājanena
 ṭhānam kim ettha³ ramaṇiyataram siyā ti

¹ M. sakala for nikhila.² B. mayan ti.³ B. attha.

- 45 Sabbe pi te atha nikāyanivāsibhikkhū
ṭhānam sakam sakam avaṇṇayum ādarena
aññoñabhinnavacanesu ca tesu rāja
nevābhinandi na paṭikkhipi kiñci vākyam
- 46 Majjhattatānugatamānasatāya kintu
rājā avoca puna bhikkhuganassa majjhe
attānurūpam ayam eva munindadhātu
ṭhānam khaṇena sayam eva gamissatī
- 47 Rājā tato bhavanam eva sakamp upecca
dhātuppañāmam abhipatthayatām janānam
khippam mukhambujavanāni vikāsayanto
sajjetum āha nagarañ ca vihāramaggam
- 48 Sammajitā salilasecanasantadhlī
racchā tadā 'si pulinattharañābhīramā
ussāpitāni kanakādivicittitāni
vyagghādirūpakhacitāni ca toraṇāni
- 49 Chāyānivāritavirocanaramsitāpā
naccam va dassayati vātadhutā dhajālī
vīthī vasantavanarājisamānavanñā
jātā sujātakadalitarumālikāhi
- 50 Saṃsūcayanti ca satam navapuṇnakumbhā
saggāpavaggasukham icchitam ijhatīti
kappūrasāratagarāgarusambhavehi
dhūpehi duddinam atho sudinam ahosi
- 51 Olambamānasitamuttikajālakāni
sajjāpitāni vividhāni ca maṇḍapāni
samprāditāni ca tahim kusumaggikkāni
āmodaluddhamadhpāvalikūjitanī
- 52 Gacchimṣu keci gahitussavavesasobhā
eke samuggapariṇūritapupphahatthā
aññe janā surabhicuṇṇabharām vahantā
tatthetare dhatavicittamahātapattā
- 53 Laṅkissaro 'tha sasipaṇḍaravājīyutte
ujotite rathavare ratanappabhāhi
dhātum tilokatilakassa patiṭṭhapetvā
etaṁ avoca vacanam paṇipātapubbam
- 54 Sambodhiyā iva munissara bodhimāṇḍam
gaṇḍambarukkham iva titthiyamaddanāya

- dhammañ ca samvibhajitum Migadāyam ajja
 pūjānurūpam upagaccha sayam padesam
- 55 Rājā tato samucitācarañesu dakkho
 vissajji phussaratham atthitasārathim tam
 pacchā sayam mahatiyā parisāya saddhim
 pūjāvisesam asamam agamā karonto
- 56 Ukkutṭhinādavisarena mahājanassa
 hesāravena visaṭena turaṅgamānam
 bheriravena mahatā karigajjitenā
 uddāmasāgarasamam nagaram ahosi
- 57 Āmoditā ubhayavīthigatā kulithī
 vātāyanehi kanakābhataṇe khipimsu
 sabbatthakam kusumavassam avassayimsu
 celāni c'eva bhamayimsu nijuttamaṅge
- 58 Pācīnagopurasamipam upāgatamhi
 tasmīm rathe jaladhipiṭṭhigate 'va potē
 tuṭṭhā tahiṁ yatīgaṇā manujā ca sabbe
 sampūjayimsu vividhehi upāyanehi
- 59 Katvā padakkhiṇam atho puram uttarena
 dvārena so rathavaro bahi nikhamitvā
 thāne Mahindamunidhammadhāpavitte
 atthāsi titthagamitā iva bhaṇḍanāvā
- 60 Thāne tahiṁ dasanadhātuvaram jinassa
 Lañkissaro ratanacittā karaṇḍagabbhā
 sañjhāghanā iva vidhūm bahi niharitvā
 dassesi jānapadanegamanāgarānam
- 61 Tasmīm Jane sapadi ābharaṇādivassam
 accantapītibharite abhivassayante
 sānandavandijanamaṅgalagītakehi
 sampāditesu mukharesu disāmukhesu
- 62 Hatthāravindanivahesu mahājanassa
 candodaye 'va mukulattanam āgatesu
 brahmāmarādijanitāmitasādhuvāde
 tārāpathamhi bhuvanodaram ottharante
- 63 Sā dantadhātu sasikhaṇḍasamānavanṇā
 rāmsīhi kundanavacandanapanḍarehi
 pāsādagopurasiluccayapādapādim¹

¹ B. °pādī.

- niddhotarūpiyamayam̄ va akā khañena
 64 Tappātihāriyam̄¹ acintiyam acculāram
 disvāna ke tahim ahesum̄ ahaṭhalomā
 ke vā nayum̄ sakasakābharañāni geham̄
 ke vā na attapaṭilābhām̄ avanñayiñsu
 65 Ke no jahim̄su sakadiṭhimalānubaddham̄
 ke vā na buddhamahimam̄ abhipatthayiñsu
 ke nāma macchariyapāśavasā ahesum̄
 vatthuttayañ ca sarañam̄ na gamim̄su ke vā
 66 Lañkissaro pi navalakkhaparibbayena
 sabbaññudhātum atulam̄ abhipūjajitvā
 tam̄ dantadhātubhavanam̄ puna vaddhayitvā
 antopuramhi² paṭivāsaram accayittha
 67 Dhātum̄ vihāram Abhayuttaram eva netvā
 pūjam̄ vidhātum anuvaccharam evarūpam̄
 rājā 'tha Kittisirimeghasamavhayo so
 cārittalekham abhilekhayi saccasandho
 68 Cārittam etam itare pi pavattayantā
 te Buddhadāsapamukhā vasudhādhināthā
 saddhādayādhikagunābharañābhīrāmā
 tam̄ sakkariñsu bahudhā jinadantadhātum̄
 69 Satthārā sambhatattham̄ purimatarabhāve sampajānam̄
 pajānam̄
 sambodhim̄ tassa sabbāsavavigamakarim̄ saddahant'
 odahanto
 sotam̄ tass' aggadhamme nipunamati satam̄ sañgame
 sañgam esam̄
 nibbāñnam̄ santam icche tibhavabhayaparicāgahetum̄
 gahetum̄

PAÑCAMA PARICCHEDO.

DĀTHĀVAMSA SAMATTO.

¹ M. Tam̄ pātihāriyam̄.

² M. antepuramhi.

KATTUSANDASSANAGĀTHA.

- 1 Yo Candagomiracite varasaddasatthe
tīkam̄ pasattham akarittha ca Pañcikāya
buddhipabbhāvajananī ca akā Samanta-
pāsādikāya vinayaṭṭhakathāya tīkam̄
- 2 Aṅguttarāgamavaratṭhakathāya tīkam̄
sammohavibbhāmaghātakarim̄ akāsi
atthāya saṃyamigaṇassa padhānikassa
gantham̄ akā Vinayasāṅgaha-nāmadheyyam̄
- 3 Santindriyassa paṭipattiparāyaṇassa
sallekhavuttiniratassa samāhitassa
appicchatādiguṇayogavibhūsanassa
sambuddhasāsanamahodayakāraṇassa
- 4 Sabbesu ācariyataṇ paramaṅgatassa
satthesu sabbasamayantarākovidassa
sissena Sāritanujassa mahādisāmi-
pādassa tassa vimalanvayasambhavassa
- 5 Suddhanvayena karuṇādiguṇodayena
takkāgamādikusalena visāradena
sabbattha patthaṭasudhākararamsijāla-
saṅkāsakittivisarena parikkhakena
- 6 Saddhādhanena sakhlēna ca Dhammakitti-
nāmena rājagurunācariyena eso
sotuppasādajanano Jinadantadhātu-
vam̄-so kato nikhiladassipabhāvadīpo
- 7 Dhammo pavattatu cirāya munissarassa
dhamme ṭhitā vasumatipatayo bhavantu
kāle pavassatu ghano nikhilā pajā pi
aññoñnamettipaṭilābhasukham̄ labhantu

THE END.